

Od Redakcji

Rozpoczynając nowy rok myślimy o tym co się zmieniło, co się udało czy poprawiło, ale też o kwestiach nierozwiązanych, wymagających dalszej pracy, wysiłku, budzących rozmaite emocje. W obszarze czynników wpływających na zdrowie i dobrostan psychiczny tym, co zmianie nie uległo jest trwająca wojna w Ukrainie, nakładająca się na stan jaki pozostawiła po sobie pandemia COVID-19.

W niniejszym zeszycie znajdziecie Państwo m.in. dwie prace odnoszące się do okresu pandemii: jedną dotyczącą zdrowia psychicznego ukraińskich studentów oraz niezwykle interesującą pracę o znaczeniu empatii i poznawczego przetwarzania traumy w mechanizmach wtórnego stresu traumatycznego. Zainteresowani Czytelnicy mogą sięgnąć do wcześniejszych doniesień z tego zakresu, np. [1-5].

Tym, co ulega zmianom, ale wciąż niewystarczająco szybkim, są poszukiwania skutecznych metod leczenia nowotworów. Rola czynników psychicznych w leczeniu i poprawie jakości życia pacjentów onkologicznych jest oczywista, a w obecnym numerze Psychiatrii Polskiej Gibek i wsp. wskazują na problematykę objawów lękowych występujących w trakcie leczenia chorych na białaczkę szpikową. Ubiegły rok przyniósł natomiast korzystne zmiany, mogące korzystnie wpłynąć na sytuację chorych na cukrzycę w naszym kraju, czyli powołanie w Polskim Towarzystwie Diabetologicznym Sekcji Psychodiabetologii. Czytelnicy zainteresowani pomaganiem tej grupie chorych niewątpliwie odnajdą wiele ważnych wskazówek w artykule Gondka i wsp., również odnoszącym się do zaburzeń lękowych, tym razem jako predyktorów samobójczości wśród pacjentów z cukrzycą typu 2 w sześciu krajach europejskich. Przypominamy tu również inne ważne prace odnoszące się do problematyki zdrowia psychicznego osób chorujących na cukrzycę [6-9].

To tylko część tematów, które znalazły się w pierwszym tegorocznym zeszycie. Mamy nadzieję, że jego lektura będzie dla Państwa interesująca,

Dominika Dudek, Jerzy A. Sobański, Katarzyna Klasa

Piśmiennictwo

1. Sokół-Szawłowska M, Mierzejewski P, Heitzman J. *Subiektywne pogorszenie stanu psychicznego pracowników sektora opieki medycznej w czasie pierwszej fali pandemii COVID-19 w Polsce*. Psychiatria Polska. 2022;56(6):1269-87. <https://doi.org/10.12740/PP/144111>
2. Podwalski P, Szczygieł K, Tyburski E, Samochowiec A, Samochowiec J. *Obawy, postawy i porównanie wpływu epidemii COVID-19 na stan psychiczny pracowników medycznych, a osoby nie wykonujące zawodu medycznego*. Psychiatria Polska. 2022;56(2):277-88. <https://doi.org/10.12740/PP/127006>

3. Gawrych M, Cichoń E, Kiejna A. *Wsparcie społeczne a przeciwdziałanie depresji w grupie młodych dorosłych w czasie pandemii COVID-19*. *Psychiatria Polska*. 2023;57(5):1063-76. <https://doi.org/10.12740/PP/OnlineFirst/147433>
4. Rybakowski J. *Infekcje a choroby psychiczne: od gruźlicy do COVID-19*. *Psychiatria Polska*. 2022;56(5):931-44. <https://doi.org/10.12740/PP/152125>
5. Ogińska-Bulik J, Juczyński Z. *Właściwości psychometryczne polskiej wersji Listy Zaburzeń po Stresie Traumatycznym według DSM-5 – PCL-5*. *Psychiatria Polska*. 2023;57(3):607-19. <https://doi.org/10.12740/PP/149460>
6. Matejko B, Morawska-Tota M, Tota Ł, Flakus M, Cyranka K, Kieć-Wilk B i wsp. *Korelacja krótko – i długoterminowych parametrów kontroli metabolicznej z cechami osobowości u dorosłych chorych na cukrzycę typu 1 leczonych za pomocą osobistych pomp insulinowych*. *Psychiatria Polska*. 2023;57(2):431-42. <https://doi.org/10.12740/PP/OnlineFirst/145647>
7. Cyranka K, Matejko B, Klupa T, Małecki M, Cyganek K, Kieć-Wilk B i wsp. *Cukrzyca typu 1 i COVID-19: poziom lęku, stresu i ogólnego stanu zdrowia psychicznego u pacjentów w porównaniu z grupą kontrolną*. *Psychiatria Polska*. 2021;55(3):511-23. <https://doi.org/10.12740/PP/OnlineFirst/133356>
8. Badura-Brzoza K, Głowczyński P, Piegza M, Błachut M, Nabrdalik K, Gumprecht J i wsp. *Porównawcza ocena związku czynników emocjonalnych z jakością życia w grupie pacjentów z cukrzycą typu 1 i typu 2 – doniesienie wstępne*. *Psychiatria Polska*. 2022;56(1):123-35. <https://doi.org/10.12740/PP/OnlineFirst/122461>
9. Dziemidok P, Dąbrowski M, Makara-Studzińska M. *Związek neuropatii cukrzycowej z występowaniem depresji wśród chorych na cukrzycę*. *Psychiatria Polska*. 2016;50(2):407-15. <https://doi.org/10.12740/PP/OnlineFirst/42352>